

Bc. Libuše Moravcová, ÚLCHKB FN Motol, Praha

Milé kolegyně, vážení kolegové!

V předchozích příspěvcích jsme se dozvěděli mnoho zajímavých odborných informací, týkajících se – bohužel tolik aktuálních – témat zhoubných nádorů prsu a prostaty. Nejen v naší profesi jsou tyto informace velmi důležité a potřebné. Zkusím Vám ale přiblížit tuto problematiku z jiného úhlu pohledu, z pohledu Z DRUHÉ STRANY.

Jmenuji se Libuše Moravcová, před pár dny mi bylo 50 let, celý svůj profesní život pracuji ve zdravotnictví, jsem přiměřeně vzdělaná, svéprávná a po všech stránkách příčetná. Přes to všechno jsem před třemi lety občasné pobolívání v prsu vůbec neřešila. Budiž mi omluvou, že jsem byla celkem čerstvě po preventivní mammografii s negativním výsledkem.

Jen díky šťastné shodě náhod, jsem potkala kamarádku, se kterou se běžně nevidám, jen tou samou shodou okolností jsme během té krátké chvíle v MHD stočily řeč na její onemocnění – zhoubný nádor prsu – o kterém jsem neměla tušení a jen náhodou mi vyprávěla, jak na to přišla. To mrazení v zádech, když jsem si uvědomila, že všechny příznaky, které od ní slyším, mám i já, si pamatuji dodnes. Teď už můžu říct, že tahle bývalá spolužačka mi v podstatě zachránila život.

Přeskočím fázi, kdy jsem se snažila OKAMŽITĚ podstoupit vyšetření a kdy jsem narazila na bariéru problémů. Už jednou se mě dotkla smrt, když jsem přežila autohavárii. Tehdy jsem ze zcela zdemolovaného auta vylezla jen s ulámanými nehty. Ale to se všechno událo tak rychle, že jsem se ani nestihla bát. Ovšem čekání na verdikt s tou hroznou obavou o život, je s tím naprosto nesrovnatelné.

Po sonografickém vyšetření jsem podstoupila biopsii prsu a nastalo další čekání. Nikdo mi nic ani nenaznačil a já sama se uklidňovala představou, že onen útvar je pouze nějak zapouzdřený zapomenutý steh po dávné plastické operaci. Pro výsledek vyšetření jsem si jen tak odskočila cestou na holčičí nákupy s nejmladší dcerou. V ordinaci ambulantní chirurgie jsem naposledy vnímala pouze paní doktorku, která mi říkala, že mi bohužel musí představit kolegyni, ONKOLOŽKU. Ta mi položila ruku na rameno a na rovinu mi sdělila, že biopsie prokázala, že nádor v mém prsu je zhoubný. Upřímně – co mi říkala

dál, to nevím dodnes. Pochytila jsem jen to, že mám za hodinu přijít k ní do ordinace a domluvíme se na dalším postupu.

A tak jsem se dostala to péče paní doktorky Lisnerové v onkologické ambulanci Nemocnice Na Homolce s invazivním duktálním karcinomem, 4x2 cm, Gr.3.

Díky své dceři, která naštěstí byla se mnou a která i přes počáteční šok projevila ve svých tehdy jednadvaceti letech nesmírnou sílu a empatii, jsem během té hodiny čekání na onkoložku stihla zpracovat tu šílenou informaci tak, že jsem byla schopna nejen celkem racionálně uvažovat, ale dokonce i lehce vtípkovat, což paní doktorku poněkud znejstilo.

Během následujících čtyř dnů jsem absolvovala všechna možná vyšetření, která měla za úkol detekovat případné metastázy. Byly to nervy, obzvláště, když sono břicha objevilo jakási ložiska na játrech. Nicméně doplňující vyšetření - CT a MR vyloučila zhoubné bujení. Pátý den jsem podstoupila první dávku chemoterapie. Následovalo dalších 7 dávek v třítydenních cyklech. Už koncem prvního cyklu mi začaly padat vlasy, což jsem vyřešila radikálně – holícím strojkem. Musím říct, že tohle byl asi nejšílenější zážitek a v tom jsme se shodly všechny s touto zkušeností. Když si zajedete rukou do vlasů a ony vám zůstanou v ruce...To člověkem opravdu otřese, i když ví, že vlasy zase narostou.

Po druhém cyklu chemoterapie jsem si nechala vystavit neschopenku a radovala se, že se mi konečně splní mé přání z dětství – prospat celou zimu.

Chemoterapii jsem snášela dobře, jen ke konci už trochu docházely síly a taky druhou půlku celého cyklu doprovázejí velmi nepříjemné stavy. Následující týden po podání dávky bolí celé tělo, úplně znecitliví veškeré sliznice, což znamená, že například jakékoliv jídlo ztratí svojí chuť, protože nefungují ani chuťové pohárky. Plosky nohou a dlaně brní a šupinatí, na frak dostávají i dásně a zuby a co je nejhorší – vůbec jsem nemohla spát. Nezabíraly ani prášky na spaní, ani lehké opiáty na bolest, kterými mě

vybavili na onkologii. No a samozřejmě další vedlejší příznaky, které sice nejsou vidět a cítit, ale o to jsou zákeřnější a odehrávají se uvnitř těla.

Nicméně zvládla jsem to a 3.1. 2014 jsem dostala poslední chemický koktejl a 27.1. šla na operaci, po které následovalo 33 dávek ozařování. Během té doby ještě přibylo pár různých komplikací, ale nic extrémně závažného. Koncem ozařování už jsem měla na hlavě slušného jezečka a to se člověk na svět hned dívá veseleji.

No a po 11-ti měsících jsem se opět vrátila do práce.

Momentálně jsem v remisi, každé tři měsíce chodím na kontroly, přičemž průběžně sledují, zda se nemoc nevrací. Musím říct, že teď prožívám daleko větší strach, než během léčby. Pořád trnu, kde se co objeví.

Když jsem se v r. 2010 stala účastnicí těžké autonehody, tak v těch pár vteřinách, kdy se neovladatelné auto řítilo dálnicí a točilo se všemi směry dokola, včetně přetočení na střechu, neproletěl mi kupodivu hlavou celý dosavadní život, jak se říká, ale jen jedna, zato intenzivní myšlenka – no přece neumřu takhle blbě na silnici, to je strašně fádňí. Když jsem onemocněla rakovinou, měla jsem na přemýšlení o smrti času opravdu hodně. Občas mě ta myšlenka hlavou i proběhla. Ale tolik jsem se soustředila na to, že přežiju, že na smrt jsem neměla vlastně čas.

Tímhle příběhem jsem chtěla říct – to jediné, co opravdu stojí za starost, je zdraví. Nebuďme lhostejní, ani k sobě, ani k ostatním. Léčba je v tomto případě opravdu drastická a z mé vlastní zkušenosti jsem přesvědčená, že minimálně polovina úspěchu závisí na psychickém stavu. Díky úžasné podpoře především své rodiny, ale i kamarádů, kolegů a své šéfové jsem mohla být naprosto v klidu, obklopená láskou a péčí. Navíc mám to štěstí, že jedním z mých přátel je i úspěšný psycholog, který mi hned z počátku nastavil pravidla a já se jimi moc ráda řídila. No řekněte, kdo by neposlechl radu – každý den si udělej něčím radost...dělej jen to, co opravdu chceš...hodně spi...nerozčiluj se...pořádně jez...

Nečekejme na nemoc, aby nám až ta promíchala životní priority.

